

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ**

**ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали IV Міжнародної
науково-практичної конференції**

16-17 листопада 2023 року

Київ 2023

УДК 332.36

Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16-17 листопада 2023 р.). Київ : Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2023. 290 с.

Видання містить матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи». Тематика конференції відображає комплексність, міждисциплінарність і багатовекторність проблем формування сталого землекористування та інноваційних підходів до їх вирішення. У тезах доповідей учасників представлено технічні, організаційні, економічні, екологічні та соціальні засади забезпечення формування сталого землекористування.

Матеріали збірника будуть корисними для фахівців у сфері землеустрою, геодезії, картографії, містобудування, геоінформаційних технологій та ін.

The publication contains materials of the IV International scientific-practical conference "Formation of sustainable land use: problems and prospects". The theme of the conference reflects the complexity, interdisciplinarity and multi-vector nature of the problems of sustainable land use formation and innovative approaches to their solution. The participants' reports present the technical, organizational, economic, environmental and social principles of ensuring the formation of sustainable land use.

The materials of the collection will be useful for specialists in the field of land management, geodesy, cartography, urban planning, geographic information technologies, etc.

Матеріали подано в авторській редакції

Materials are submitted in the author's edition

Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту землекористування Національної академії аграрних наук України
(протокол № 11 від 23 листопада 2023 р.)

ISBN 978-617-8171-09-4

© Інститут землекористування НААН України, 2023
The Institute of Land Management of National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, 2023

Степчук Я.А.
асистент
Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ, Україна

ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Воєнні конфлікти є складною проблемою, яка супроводжується серйозним впливом на природне середовище та лісові території. Ліси, як важлива складова нашої природи, зазнають значних збитків під час воєнних конфліктів, і це має далекосяжні наслідки для природних ресурсів, біорізноманіття та клімату. Однак, лісовідновлення в цих умовах може мати важливе економічне значення.

Під час воєнних дій лісові масиви піддаються руйнуванню через вибухи, пожежі, рубки дерев та інші руйнівні дії. Це веде до великих втрат лісових ресурсів та порушує природний процес відновлення лісів [1].

Крім того, воєнні дії можуть спричиняти інфраструктурне руйнування, що включає вирубування дерев, зміни рельєфу та інші види руйнувань. Використання засобів та матеріалів, характерних для воєнних дій, може призвести до забруднення водних ресурсів та ґрунту.

Збитки, завдані лісовим територіям через воєнний стан, можуть мати глибокий і довгостроковий вплив на природу та суспільство. Для відновлення лісових екосистем необхідно знати масштаб руйнувань та визначити, які види рослин і тварин потребують особливої уваги. Така увага може включати проведення програм відновлення та переселення рослин та тварин [2].

Проведення лісовідновлення в умовах воєнного стану є складним завданням і вимагає обдуманого стратегії та врахування певних обставин. Оцінка доцільності проведення лісовідновлення в підприємстві війни залежить від численних чинників, включаючи масштаби збитків лісовому фонду, потреби в природних ресурсах, забезпечення безпеки людей і можливостей фінансування.

Однак наміру проведення лісовідновлення під час самого воєнного конфлікту можуть завадити певні аспекти. В умовах воєнного стану проведення лісовідновлення може бути небезпечним через можливість бойових дій та ризики для робочої сили [3]. Воєнні конфлікти можуть призвести до обмежень у фінансуванні, і це може стати перешкодою для відновлення лісів. Якщо область небезпечна для проведення лісовідновлення, навіть попри соціальну важливість для місцевого населення та потребу у цих ресурсах для гуманітарних цілей чи підтримки населення в зоні конфлікту, першочерговою метою повинно бути забезпечення безпеки населення.

Відновлення лісів в умовах воєнного стану може здатися витратною процедурою, однак, на практиці, це може мати суттєвий економічний вплив. Процес лісовідновлення може надати робочі місця для місцевого населення, що важливо для підтримки економічної стабільності під час конфлікту. Лісовідновлення забезпечує доступ до деревної продукції, такої як деревина, деревинна дошка, папір і інші лісові ресурси, що створює можливості для розвитку лісового сектору та деревообробної промисловості і може сприяти створенню робочих місць, зменшити потребу в імпорті та сприяти росту економіки.

Відновлення лісів може підтримати місцеву економіку в регіонах, які зазнали військових дій. При цьому можна створити не лише робочі місця, а й споживчий попит та підтримку лісового сектору і суміжних галузей, таких як лісозаготівля, переробка деревини та транспорт [4].

Лісовідновлення допомагає відновити деревостан та збільшити запаси деревини. Навіть під час воєнного стану потрібно пам'ятати про галузі, які

залежать від деревини (будівництво, меблева індустрія та інші) та не зможуть існувати без достатнього забезпечення деревиною.

Відновлення лісів є частиною зеленої економіки, що сприяє сталому розвитку та може мати додатковий економічний вплив через розвиток відновлюваних джерел енергії та інших "зелених" ініціатив. Відновлення лісів має важливе значення для збалансування вуглецевого циклу та зменшення впливу на зміну клімату. Це означає, що процеси відновлення лісів можуть бути спрямовані на зменшення екологічного відбитку та на підвищення стійкості економіки до змін клімату та інших негативних впливів на навколишнє середовище. З цією метою міжнародні організації та країни-партнери підтримують ініціативи і сприяють процесу лісовідновлення надаючи ресурси, технології та фінансову допомогу.

Ліси впливають на сільське господарство, забезпечуючи послуги, такі як захист від ерозії, підтримка ґрунтового водовідведення та постачання деревини для будівництва та теплопостачання. Відновлені ліси можуть покращити умови для сільського господарства та підвищити врожайність [5].

Воєнні конфлікти можуть залишити людей без житла та роботи, і програми лісовідновлення можуть створити нові можливості для зайнятості та розвитку. Крім того, залучення місцевого населення до програм лісовідновлення може підвищити відповідальність за довкілля та сприяти більш сталому використанню ресурсів.

На жаль, частина територій України зазнала більших втрат від воєнних дій і ці втрати продовжують збільшуватись. У таких випадках на цих територіях важливіше забезпечити безпеку населення та надати гуманітарну допомогу, ніж проводити лісовідновлення. Відновлення лісів може бути менш пріоритетним завданням у порівнянні з іншими невідкладними потребами.

На кожен конкретну територію, яка зазнала збитків від руйнівних воєнних дій, варто ретельно обміркувати довгострокові наслідки відновлення лісів і переконатися, що це буде корисним для природи та суспільства в майбутньому, а не є лише тимчасовим заходом. Важливо, щоб рішення про відновлення лісів було прийняте з урахуванням різних сторін, включаючи уряд, громадські організації та міжнародних партнерів. Співпраця і координація можуть покращити результати відновлення.

У висновку, лісовідновлення має значення як для збереження природного середовища, так і для сталого економічного розвитку. Воєнні конфлікти ведуть до серйозних збитків природному середовищу та лісовим територіям, що включає великі втрати лісових ресурсів, руйнування природних екосистем та забруднення ґрунту та водних ресурсів. Однак відновлення лісів після воєнних конфліктів може бути доцільним за умови правильної стратегії, оцінки збитків та забезпечення безпеки. Правильно розроблені програми лісовідновлення можуть сприяти збереженню біорізноманіття, природних ресурсів та зменшенню

впливу на зміну клімату. У майбутньому, необхідно продовжувати дослідження та розробку методів оцінювання збитків та відновлення лісів для забезпечення сталості нашого природного середовища в умовах воєнних конфліктів.

Список використаних джерел

1. Openko, I. , Tykhenko, R. , Shevchenko, O. , Tsvyakh, O. , Stepchuk, Y. Mathematical modeling of economic losses caused by forest fire in Ukraine. Handbook of Research on Improving the Natural and Ecological Conditions of the Polesie Zone, 2023, pp. 372–383
2. FAO. Global Forest Resources Assessment 2020 - Key Findings., 2020. Retrieved from <http://www.fao.org/3/ca9825en/ca9825en.pdf>
3. Лібанова Е.М. Відродження Донбасу: оцінка соціально-економічних втрат і пріоритетні напрями державної політики. Режим доступу: [http://www.nbuviar.gov.ua/images/nauk\\$mon/Vidroddennya_Donbasu.pdf](http://www.nbuviar.gov.ua/images/nauk$mon/Vidroddennya_Donbasu.pdf).
4. Іванов С.В. Економічне відновлення і розвиток країн після збройних конфліктів та воєн: невтрачені можливості для України. Економіка України. 2019. № 1. С. 75-89.
5. Openko, I. , Tykhenko, R. , Tsvyakh, O. , ... Kryvoviaz, Y. , Stepchuk Ya. Improvement of economic mechanism of rational use of forest resources using discrete mathematics method. Engineering for Rural Development, 2023, 22, pp. 544–552

Economic feasibility of restoration of forests under the conditions of the state of war

The article examines the possibility of forest restoration in the context of military conflicts and emphasizes the importance of such restoration for nature conservation and sustainable economic development. The difficulties and risks associated with reforestation under martial law are highlighted, as well as the expediency and benefits of this process for nature, society, and the economy are discussed.